

Всеукраїнський
форум
молодих
вчених
з міжнародною участю

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОРУМ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**22-23 ЧЕРВНЯ 2023 РОКУ
М. ОДЕСА**

ЗБІРКА ТЕЗ

**Одеса
ОНМедУ
2023**

УДК 61(043.2)
П26

Організаційний комітет:

Андрій Добровольський

Олена Філоненко

Аліна Зарецька

Анастасія Лисенко

Олександр Чорній

Наталя Гніда

Альбіна Белінська

І Всеукраїнський форум молодих вчених з між-
П26 народною участю. 22–23 червня 2023 року, м. Одеса :
збірка тез. [Електронне видання]. – Одеса : ОНМедУ,
2023. – 104 с.

ISBN 978-966-443-125-2

Збірка тез І Всеукраїнського форуму молодих вче-
них з міжнародною участю, що відбувся в Одесі 22–23
червня 2023 року, містить тези доповідей молодих на-
уковців – учасників форуму.

УДК 61(043.2)

ISBN 978-966-443-125-2

© Одеський національний
медичний університет,
2023

препарати та підвищує чутливість ракових клітин до променевої терапії (You H., et al., 2009). Крім того доведено, що ІПП здатні пригнічувати сигнальний шлях [PI3K/АКТ/HIF-1 α] (Chen M. et al., 2018). Як відомо, гіпоксія активує шлях фосфатидилінозитол-3-кінази (PI3K/АКТ), який регулює активацію індукованого гіпоксією фактора 1 α (HIF-1 α), важливого для виживання клітин у середовищі з дефіцитом кисню. Дослідження показали, що інгібування шляху PI3K/АКТ призводить до зниження експресії HIF-1 α та сенсibiliзації гіпоксичних клітин до апоптозу (Kilic-Eren M., et al., 2013) та підвищуючи таким чином чутливість ракових клітин до променевої терапії.

Висновки. Радіосенсибілізуючі властивості ІПП ілюструють плейотропність їх дії та слугують підґрунтям для вивчення доцільності застосування препаратів вказаної групи з метою підвищення чутливості ракових клітин до променевої та хіміопроменевої терапії.

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ РЕДАГУВАННЯ ГЕНІВ CRISPR/CAS9 У ПЕРСОНІФІКОВАНОМУ ЛІКУВАННЯ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Гладких Ф. В.

*ДУ «Інститут медичної радіології та онкології ім. С. П. Григор'єва
Національної академії медичних наук України», Харків, Україна*

Система генетичного редагування CRISPR/Cas9 (від англ. *Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats/CRISPR-associated protein 9*) це імунна система бактеріального захисту від екзогенного генетичного матеріалу. CRISPR/Cas9 може впливати на різні аспекти ракових клітин, включаючи усунення мутацій, пригнічення онкогенів, активацію генів, які пригнічують ріст ракових клітин та зміну взаємодії з імунною системою. Відкриття «генних ножниць CRISPR-Cas9» було відзначено Нобелівською премією (Doudna J. A. та Charpentier E.) 2020 р. (Pan S. et al., 2021; Balon K. et al., 2022).

Мета дослідження – охарактеризувати перспективи застосування методу редагування генів CRISPR/Cas9 у персоналізованому ліку-

вання онкологічних захворювань за даними відкритих джерел інформації.

Матеріали та методи дослідження. Підбір літературних джерел проводили за базами даних PubMed, Clinical Key Elsevier, Cochrane Library, eBook Business Collection, та Google Scholar за ключовими словами: CRISPR/Cas9, онкологічні захворювання, генне редагування.

Результати та їх обговорення. Кластеризована система коротких паліндромних повторів із регулярним інтервалом/CRISPR-асоційований білок 9 (CRISPR/Cas9) є гнучким засобом для націлювання та модифікації певних послідовностей ДНК у геномі (*Shojaei Baghini S. et al., 2022*). Термін “CRISPR” був запропонований Mojica F. та Jansen R. у 2001 р. (*Mojica F. J. et al., 2016*). На сьогодні добре відомо, що бактерії вловлюють фрагменти ДНК вірусів-вторгнень та інтегрують їх у свій геном для створення масивів CRISPR, що дозволяє бактеріям «знайомитися» з вірусами для їх наступної можливої зустрічі. У відповідь на наступне вторгнення бактерії використовують фрагменти РНК із таких масивів CRISPR, щоб впливати на ДНК вірусів (*Bhaya D. et al., 2011*). Бактерії використовують Cas9 або подібний фермент (наприклад, Cas3 і Cas10), щоб розрізати сегмент ДНК, тим самим обмежуючи життєздатність та небезпечні функції вірусу (*Shojaei Baghini S. et al., 2022*).

Нещодавно націлювання на різні гени в клітинах раку печінки за допомогою системи CRISPR/Cas9 продемонструвало потенційну здатність порушувати їх проліферацію та метастазування (*Zhang S. et al., 2019*). Shang A. та співавт. (2020 р.) показали, що метод CRISPR/Cas може націлюватися на довгі некодуючі РНК (lncRNA), таким чином дозволяючи лікувати колоректальний рак. У 2020 р. Grunblatt E. та співавт. показали, що CRISPR/Cas9-опосередкований нокаут онкогену N-MYC може виступати терапевтичною мішенню у лікуванні дрібноклітинного раку легені, адже інактивація N-MYC відновлює хіміочутливість ракових клітин через зниження експресії убіквітин-специфічної протеази 7 (USP7).

Висновки. CRISPR/Cas9-опосередковане редагування геному має широкий потенціал у лікуванні дрібноклітинного раку легені, колоректального раку, раку підшлункової, печінки та новоутворень інших локалізацій.

ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА:

Частина 2 57

РАДІОСЕНСИБІЛІЗУЮЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ

ІНГІБІТОРІВ ПРОТОННОЇ ПОМПИ

ЯК ПРИКЛАД ЇХНІХ ПЛЕЙОТРОПНИХ ЕФЕКТІВ

Гладких Ф. В., Кулініч Г. В. 58

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ

МЕТОДУ РЕДАГУВАННЯ ГЕНІВ CRISPR/CAS9

У ПЕРСОНІФІКОВАНОМУ ЛІКУВАННЯ

ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Гладких Ф. В. 59

ОЦІНКА БІОМАРКЕРІВ

ЕНДОТЕЛІАЛЬНОЇ ДИСФУНКЦІЇ У ПАЦІЄНТІВ

З ГІПЕРЛІПІДЕМІЄЮ ТА МЕТАБОЛІЧНИМ

СИНДРОМОМ

Мазніченко Є. О. 61

МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ТКАНИНИ ПЕЧІНКИ

У ХВОРИХ НА ГЕТЕРОЗИГОТНУ СІМЕЙНУ

ГІПЕРХОЛЕСТЕРИНЕМІЮ

Мазніченко Є. О. 62

КОМПЕНСАЦІЯ ГІПОТИРЕОЗУ ВАЖКОГО СТУПЕНЯ

З СУПУТНЬОЮ ТАХІКАРДІЄЮ ТА АРТЕРІАЛЬНОЮ

ГІПЕРТЕНЗІЄЮ. КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК

Бондаренко О. В. 63

DETERMINATION OF THE BIOLOGICAL ACTIVITY OF

2-, 3-, 4-AMINOPHENYLACETIC ACID HEXAFLUOSILICATES

AS POTENTIAL ANTI-CARIES AGENTS

Daliop Christopher Hijang, Lytvynchuk I. V. 64

ОСОБЛИВОСТІ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ

НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ З СЕРЦЕВОЮ НЕДОСТАТНІСТЮ

Алавацька Т. В., Сухіна Ю. О., Январьова О. Ю. 65

Наукове видання

**I ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОРУМ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

22–23 червня 2023 року

м. Одеса

Збірка тез

Електронне видання. Формат 60×84/16.

Ум. друк. арк. 5,98. Зам. 2606.

Одеський національний медичний університет

65082, Одеса, Валіховський пров., 2.

тел: (048) 723-42-49, факс: (048) 723-22-15

e-mail: office@onmedu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 668 від 13.11.2001